Kuuromykkäin Lehti.

N:o 11. Marraskuu 1904. 9:s vuos.

Tilaushinta: 1 mk. 50 p. vuodelta.

Toimittajat: *I. Savolainen.* *K. Reponen.*

Kertomus

opintomatkastani Ruotsissa, Saksassa, Italiassa ja Itävalta-Unkarissa v. 1901—1904.

Jatk.

Kun työ oli valmis oli hän minuun tyytyväinen, kiitti ja kehui isännälleni. Kun näin olin päässyt alkuun marmorin veistossa, niin sitä jatkui pitkät ajat. Tein suuria ja pieniä rintakuvia etevistä henkilöistä, Jesuksesta, kreikkalaisten ja roomalalsten mytologian jumalista, pilasteria, listoja j. n. e. marmorista ja castalina kivestä aina sen mukaan kun tilauksia atelierin omisiajalla oli. Erityisesti tulee minun kiitoksella muistella atelierin omistajaa herra Cerigiolia. Hän opasteli minua kuninkaallisessa museossa y. m. aina työni laadun ja esitteli usein tilaajilleen. Luulen kuitenkin että työni palkitsi runsaasti hänen vaivansa, sillä maksamansa palkka viimeisinäkin kuukausina tuskin riitti jokapäiväiseen yksinkertaiseen ruokaan.

Koulunkäyntiäni jatkoin siellä iltasin ja sunnuntaisin Berliinin Taideakatemiassa. Alotin sen loka-

kuussa, mutta lopetin vähän aikaisemmin maaliskuulla niin etten saanut todistusta. Olin toivonut saavani Tampereen Käsityö- ja Tehdasyhdistykseltä lisää stipentiini 600 mk. koulunkäyntiin, mutta kun maaliskuulla sain tiedon, että sitä ei anneta, niin lopetin kouluni säästääkseni varojani aikomani Rooman matkan varalle.

Berliini on suuri maailman kaupunki, paljon suurempi kuin Tukholma. Samalla tavalla kuin Tukholmassakin katselin kaupunkia tuttavakseni tulleiden kuuromykkäin seurassa. Olin jäsenenä kuuromykkäin yhdistyksessä. Berliinissä on noin 4,000 kuuromykkää ja 20 kuuromykkäin yhdistystä.

Kuuromykkäinkoulun lääkäri Tohtori Behr kävi usein katsomassa teoksiani Cerigiolin atelierissa. Aikanani pidettiin siellä suuri kuuromykkäin kongressi. Kongressin johtaja Herra Rumpf ja leskirouva Screck olivat erittäin ystävälliset kaikille kuuromykille. Saksan keisarilla on 12 v. vanha kuuromykkätyttö.

Stipentini ei minua velvoittanut matkustamaan edemmäksi, mutta kun tuttavani Berliinissä ja Tukholmassa ylistivät Rooman ja Firenzen kuvanveistäjiä, niin ajattelin, että kun jo olen näin kaukana, niin parasta on että katson kaikkia mikä mahdollista on.

Syysk. 8 p:nä 1903 lähdin Berliinistä junalla Müncheniin, Küfsteinin, Weronan ja Firenzen kautta Roomaan. Matkallani poikkesin kaikissa edellä mainitsemissani kaupungeissa, katselin niitä oppaan avulla, kävin museoissa, kirkoissa, kuuluisilla kukkuloilla j. n. e. Tällä matkallani väsyin niin että nukuin Firenzen ja Rooman välillä ja heräsin vasta lähellä

Roomaa, jolloin konduktööri minulle ilmoitti, että olen matkani päämaalissa.

Suurissa maailman kaupungeissa on niin totuttu vieraisiin, että niiden ensimmäiset tarpeet hyvin ymmärretään, vaikka ei taidakkaan maan kieltä. Kuitenkin on siellä tarkasti pidettävä huolta rahoistansa ja tavaroistansa. Berliinissä kävi minun niin ikävästi, että asunnossani erään rouva Dehmelin luona minulta varastettiin 80 Saksanmk. Siitä pidettiin poliisitutkintoja, mutta kaikki oli turhaa, rahojani en saanut takaisin. Vahingosta tulin varovaisemmaksi. Ystäväni kertoivat että rautateillä kulkee sellaisia varkaita, jotka nukuttavat matkustajan ja ryöstävät rahat, jos ne ovat tavallisissa taskuissa. Koko matkani oli rahalompakkoni sidottuna paidan ja vaatteiden väliin vatsan kohdalle. Nyt suljin huolellisesti huoneeni ikkunan ja oven ja Berliinissä saamani neuvon mukaan sidoin rahani yöksi selkääni paitaini väliin. Seuraava päivä oli sunnuntai. Koko päivän kävelin kaupungilla. Kävin eräässä kirkossa, johon minua kuitenkaan ei päästetty sisälle ennenkuin pappi oli puhdistannt, sillä minä olin heidän uskonnollensa vieras. Puhdistuksen jälkeen näytteli hän minulle ystävällisesti kirkkoa. Kirkosta palattuani näin sattumalta kadulla kaksi kuuromykkää keskustelemassa. Menin heidän luoksensa ja koetin saada tietoja Roomasta, mutta se oli mahdotonta. He eivät ymmärtäneet minua enkä minä heitä.

Seuraavana päivänä kävin 5 eri atelierissä, mutta niissä en onnistunut saamaan työtä. Kolmeen atelieriin pääsin kuitenkin pyynnöstäni sisälle katsomaan.

Yhdessä ei ollut mestari kotona ja siellä olevat työntekijät eivät uskaltaneet päästää minua sisälle peläten että mestari voisi siitä suuttua ja ajaa pois työstä. Toisessa näytteli mestari itse minulle atelierinsa ja tekeillä olevat veistokset. Kolmannessa atelierissä ihastuin heidän työkaluihinsa, ne olivat parhaita mitä siihen asti olin nähnyt. Sen enempää en käynytkään työpaikkaa etsimässä, vaan päätin palata takaisin Firenzeen. Viivyin kuitenkin Roomassa 5 vuorokautta ja katselin kaapungin yleiset laitokset, museot, Pietarin kirkon, hautausmaan, jossa oli paljon marmoriveistoksia, vanhat historialliset muistomerkit j. n. e.

Firenzessä oli onni minulle alussa suotuisampi. Paguisin & kump. suuressa atelierissä kysyi johtaja minulta paljonko tahdon päivältä, pyysin $3^1/_2$ liraa. Pyyntöni yli kuitenkin hänen mielestänsä vähäinen, koska oitis lupasi $4^1/_2$ liraa. Tehtiin kirjallinen sopimus että lupaamastaan päiväpalkasta teen pienemmän marmorikuvan valmiiksi 3 päivässä ja jos kuva tulisi hyvä niin saisin edelleenkin jäädä työhön. Kysyin olisiko työtä kauvaksikin, johon hän vastasi 5 vuodeksi. Hyvällä mieleliä alotin työni ja ajattelin viipyä pitemmän aikaa Firenzessä. Sovitun työn tein valmiiksi $3^1/_2$ päivässä. Koetyöni tarkastivat johtaja ja isännöitsijä ja olivat siihen kaikin puolin tyytyväisiä. Minut kutsuttiin konttoriin, jossa taas keskusteltiin uudesta työstä ja palkasta. Palkaksi luvattiin nyt 15 liraa päivältä. Heidän kehotuksestaan ja välityksellään tilasin myöskin uudet ja paremmat työkalut samallaiset kun jo olin Roomassa nähnyt.

Edelleen kuitenkin aloin veistää uutta lapsen

kokonaiskuvaa marmorista vanhoilla työkaluillani. Äkkiä kuitenkin tuli loppu kaikesta. En osannut aavistaakkaan, kun jo ennen olin vaikeampiakin tehtäviä suorittanut, että tekisin virheen alottamassani työssä ennenkuin isännöitsijä tuli luokseni ja sanoi, että olen tehnyt väärin säären ja käski oitis erota työstä. Luulen että toiset toverit eivät tahtoneet kärsiä minua joukossaan. Kun näin äkkiä lopetettiin työni tuntui se kovin ikävältä. Uusia tilaamiani työkaluja en vielä edes ollut ehtinyt saada. Tyydyin kuitenkin kohtalooni, ja aloin suunnitella palumatkaani. Ensin ajattelin palata Pariisin kautta sitten Wienin, punnitsin asiaa niin hyvin kuin taisin. Lopuksi kuitenkin valitsin Wienin.

Syysk. 28 p:nä lähdin Bologan ja Bontebban kautta Wieniin, jonne saavuin 30 p:nä. Siellä olin työssä toiminimellä »J. W. Müller, k. u. k. Hoftischler», puunleikkaaja-osastossa. Työskentelin siellä 4 kuukautta. Tehdas oli hienoin mitä koskaan ennen olen nähnyt. Siellä tehtiin huonekaluja ja rakennusten sisustuksia. Puunleikkaajain osasto oli erityinen suuri kuvanveistoatelieri. Siellä oli suuret määrät kipsisiä malleja seinissä ja katoissa. Työ tehtiin erittäin hienoa, jos jokin leikkaus oli tehtävä, niin se ensin modelleerattiin plaastinaan ja sitten vasta leikattiin puuhun. Tehdas oli tietääkseni kuuluisin ja arvokkain alallaan Wienissä. Se oli saanut useita palkintoja ja nimikin Hovipuuseppä osoittaa, että siellä on tehty ja tehdään sisustuksia hallitsioiden hoveihin.

Wien oli viimeinen kaupunki, jossa matkallani olin työssä. Ajattelin tosin viipyä pitemmänkin aikaa

ulkomailla, mutta tuo äkillinen poislähtö Firenzestä joudutti vaan kulkuani kotiin päin. Palasin Warsovan ja Pietarin kautta Suomeen. Saavuin Tampereelle tammik. 20 p:nä 1904.

Helsingissä lokak. 30 p:nä 1904.

J. F. Helin.

Kirje Turusta.

Turussa, 3 p. marraskuuta 1904.

Rakkaat kuuromykäti

Hyvin harvoln lienee »Kuuromykkäin lehdessä» ollut uutisia Turun kauromykkäin yhdistyksestä. Monelle teistä on kenties aivan tuntematonta, että tällainen yhdistys on olemassakaan. Ja kuitenkin voimme kahden vuoden jälkeen, siis vuonna 1906, viettää 20 vuotista vuosijuhlaamme! — Yhdistyksemme on aina viettänyt hiljaista elämää. Siitä huolimatta luulen varmasti, että se monessa suhteessa on ollut suureksi siunaukseksi sille lukuisalle kuuromykkä joukolle, joka vuosien kuluessa on yhdistykseen kuulunut. Kiitollisessa muistossa tulevat Turun kuuromykät aina säilyttämään sitä väsymätöntä ja itsensä uhraavaa työtä, jota pastori A. E. Nordman, neiti L. Sahlberg, herra F. Hirn y. m. ovat tehneet heidän yhdistyksessään. Moni hyvä siemen on kokouksissa kylvetty ja kantanut hedelmiäkin, moni ystävällinen

ja myötätuntoinen sana on kärsivälle veljelle ja sisarelle lausuttu, moni hyvä neuvo elämän monissa vaikeuksissa on auliisti jaettu. Jumala on siunaava sitä työtä, jota rakkaudesta on toimitettu. Ja ei ainoastaan siunaava — Hän on sen palkitsevakin. Meille nuoremmille, jotka nyt jatkamme työtä on tietä raivattu. Senvuoksi voimme varmuudella toivoa, että ne uudet hankkeet, jotka meillä nyt on, edistymistään edistyvät. —

Ennenkuin käyn näistä uusista hommistamme kertomaan tahdon vähän puhua siitä tavasta, jolla työ tähän asti on toimitettu. Siihen aikaan kun Turussa vielä oli viittomakoulu kokoontui yhdistys siellä joka sunnuntai. Kun Turkuun perustettiin puhekoulu ja tämä muutti nykyiseen komeaan taloonsa, ei yhdistys saanut enää koulua seurata, vaan alkoi se kokoontua eräässä lastentarhan huoneustossa Itäisen pitkäkadun varrella myöskin ainoastaan sunnuntaisin. Täällä se nyt on työtään jatkanut kaikessa hiljaisuudessa. Hyvin harva turkulainen tietää koko yhdistyksen olemassa olostakaan. Jos ajattelemme Helsingin yhdistystä, niin meidän täytyy ihmetellä sitä tarmoa, jolla se on tehnyt työnsä tunnetuksi. Ihmiset Helsingissä kannattavat sitä ja auttavat sitä kaikissa sen pyrinnöissä. Meille täällä Turussa tämä ei ole onnistunut. Ne jotka kaikissa sen vaiheissa ovat yhdistystä kannattaneet, ovat pastori Nordman ja neiti Sahlberg. Varsinkin viimeisinä vuosina on kaikki ollut melkein yksinomaan heidän niskoillansa. — Mutta nyt rupean puhumaan uusista hommistamme. Tuo, että meidän on pitänyt työskennellä toisten huoneus-

tossa, on ollut epäkohta, joka on suuresti ehkäissyt edistystämme. Olemme ajatelleet ja miettineet millä tavalla voisimme saada oman kodin yhdistyksellemme, johon sen jäsenet milloin tahansa voisivat tulla viettämään iltaansa hauskalla keskustetulla, sanomalehtien lukemisella y. m. s. Ja nyt on kaikki toteutunut! Turun säästöpankin isännöitsijät ovat antaneet meille apua kodin perustamiseen ja sievä siitä tulee. Suokoon vaan Jumala siunausta työllemme. Ilman Häntä ei kotimme tule kodin arvoiseksi. —

Olemme vuokranneet Horttokujan 2:ssa, aivan lähellä kuuromykkäinkoulua huoneuston, jossa on 2 huonetta ja keittiö. Keittiön ja toisen huoneen on »Kuuromykkäin auttajayhdistys» vuokrannut kodiksi kuuromykkiä poikia varten. Meidän yhdistyksellämme tulee olemaan sali ja osa keittiöön. — Auttajayhdistyksen kotiin otetaan vastaan 4 nuorukaista. He saavat kodissa ainoastaan asunnon hyvin halvalla hinnalla. Kodin johtajattareksi on kuuromykkäin auttaja »yhdistys» valinnut rouva Elin Wirtasen, joka perheinensä tulee asumaan keittiössä. Rouva W. pitää myöskin meidän yhdistyksen huoneuston siistinä ja keittää teemme. Toivottavasti saamme huoneuston kaikin puolin valmiiksi tämän kuun 15 päivän tienoissa. Sen perästä jatkamme työtä entiseen tapaan. Huoneustomme pidetään avoinna kaikille kaupungissa oleskeleville kuuromykille kunakin päivänä kello 5—9 iltapäivällä. Lauvantaisin työskentelee ompeluseuramme. Sunnuntaikokouksissa pidetään aina Jumalanpalvelus. Pastori Nordman, neiti Sahlberg ja allekirjoittanut selitämme siellä vuorottain viittomalla

päivän tekstin. Puhuin äsken ompeluseurasta. Se on alkanut toimintansa tänä syksynä. Toivoimme saavamme myyjäiset jouluksi, mutta tämä tuuma ei ehkä voi toteutua. Emme voi saada siksi tarpeeksi tavaroita valmistetuksi. Myyjäiset pannaan senvuoksi toimeen luultavasti vasta keväällä. Ompeluseuran kokouksissa on meillä ollut hyvin hauskaa. Sekä pojat että tytöt ottavat innolla siihen osaa. Hauskaa on nähdä poikia käsityöhommissa. Kömpelösti he kyllä käyttävät neulaa, mutta innostus on suuri. Kaikki tietävät tekevänsä työtä oman kodin hyväksi ja tämä tieto innostaa. Kun saamme kotimme kuntoon, toivon että meillä on tilaisuus panna pojille höylä ja puukko sekä saha käteen. Aijomme näet sinne ostaa höyläpenkin.

Ennenkuin nyt lopetan tahdon vielä lausua sydämmelliset terveiseni kaikille entisille oppilailleni. Luokkatoverien vihko on nyt minulla. Kun Alfred Sauren ja Juho Mäkilä ovat sen lukeneet jatkaa se taas kulkuansa. Alfred on nyt ilman työtä. Kaakelitehtaassa on niin vähäinen liike, että sen on pitänyt vähentää työväkeä. Koetan hankkia Alfredille työtä niin pian kun voin. Juho Mäkilä on puusepän opissa herra Maijalan luona. Hän on hyvin tyytyväinen paikkaansa. Herra Maijalan luona työskentelelee nykyään 4 kuuromykkää. Hän on hyvin tyytyväinen heihin. Janne Seppälältä ja Alma Waljukselta olen äsken saanut kirjeen. Vastaan heille aivan pian. Janne on suutarin opissa Ypäjässä. Alman kansanopistopuuhista ei voinut tänä syksynä tulla mitään. Ensi syksynä hän aikoo mennä sinne. — Lopetan

nyt tähän. Jumala siunatkoon kaikkia Suomen kuuromykkiä ja kaikkea työtä heidän hyväksensä!

Ystävänne

Edv. Lück.

Kirjeitä kuuromykiltä.

Rakkaat kuuromykät!

Kun olen lukenut kaikkia kuuromykkäin lehdessä olevia kirjeitä, joihin kuuromykät ovat kirjoittaneet hyvin rakkaita, hyviä opettavaisia ja hauskoja kertomuksia, niin sydämeni on sykkinyt rakkaudesta ja päätin uskaltaa kirjoittaa Kuuromykkäin lehteen tervehtien kaikkia opettajistoa ja kuuromykkiä niin tunnettuja kuin tuntemattomiakin. Saan ilmoittaa, mitenkä elää maailmassa koulun rakkaita opettajia ja kuuromykkiä erotettuna? Suokaa anteeksi etten ole kirjoittanut ennen. Mutta sydämeni ei unhota kiittämään, mitä koulussa on opetettu, vaan sydän on kiitollinen Jeesukselle siitä, että kieli ja ajatukset kahleistaan ovat murretut liikkuvaksi puheeksi ja ymmärrykseksi. Kiitän vilpittömästi opettajistoa siitä, että he ovat opettaneet meille lukutaitoa ja erittäinkin entistä opettajatarta T. Holmströmiä ja pastori Nordmania siitä, että ovat opettaneet Jumalasta ja Jeesuksesta, siitä syystä että opimme ymmärtämään elämään kuuliaisuudella, siveydellä ja ahkeruudella. Myöskin

kiitän opettajia, jotka ovat auttaneet meitä ja antaneet meille koulunkäynnin päättyessä palkintoja rakkaiksi muistoiksi. Tahdon antaa takaisin rakkautta palkinnoksi. Vähä ennen koulunkäynnin päättymistä johtaja ja opettajisto ovat lempeällä rakkaudella pyytäneet ja saarnanneet meille, että pysyisimme vahvassa uskossa Jeesukseen ja lukea ahkerasti Jumalan sanaa ja muita hauskoja kertomuksia. Olen tahtonut noudattaa heidän tahtonsa. Rakkaat armaat kuuromykät, olette luvannnet täyttää heidän tahtonsa. Tiedämme, että maailmassa on paljon pahoja ihmisiä, jotka tahtovat vietellä meitä synteihin. Myöskin maailmassa ei ole hyvää ja säännöllistä työtä. Ihmiset kärsivät työn puutetta ja ovat rahatta. Rakkaat kuuromykät, jos teillä on jotakin hyvää työtä, niin olkaa säästäväisiä ansaittuanne palkan työstä. Säästöpankki on hyödyllinen köyhälle Suomen kansalle. Nuorena te ansaitsette rahaa ja viette ne säästöpankkiin, jossa ne korkoa kasvaa ja sitten jouduttuanne vanhoiksi ja työhön kykenemättömiksi, niin saatte rahan pankista ja tulette huomaamaan, että te olette onnellisia ja kiitätte Jumalaa, että Hän on palkinnut teitä ahkeruutenne tähden.

Sydämmellisiä terveisiä kaikille johtajille, opettajille ja opettajattarille ja kaikille kuuromykille. Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä! Jääkää Herran halttuun!

Justus Heino Roimala.

Kirje Halikosta.

Ensimmäinen velvollisuuteni ja iloni on kirjoittaa tähän lehteen teille. Nyt on 3 vuotta kulunut siitä kuin pääsin Turun k. m. koulusta, joka oli todellakin käynyt rakkaaksi minulle. Te toverit! Minä teitä kyllin kiitän hyväntahtoisuudesta vastauksistanne niihin kirjeisiini, joissa löytyvät kysymykset, niin saan täten kunnian vastata niihin, joiden vuoksi en sittenkään kirjoita. Jään vielä 3 vuodeksi palvelukseen tänne Vartsalassa olevalle saarelle. Se on yksinäinen talo (ei ole toista taloa lähellä), on lehti- y. m. puiden ympäröimänä, jotka estävät näkemästä meren ohitse kulkevia höyrylaivoja, mutta toiselle vasemman puoleiselle salmelle veneitä sekä pienempiä laivoja voimme nähdä. Minun on ollut täällä erittäin hauska olla, joten en voi, enkä tahdokaan toiseen paikkaan muuttaa, vaikka minua on pyydetty kovasti.

Joulu täällä tekee tuloaan, vanha vuosi jälleen poistuu. Se kai tuottaa suurta iloa kaikille meillekin.

Kesän vietto oli sangen hauska, nimittäin oltiin merellä purjehtimassa moottoriveneellä huvimatkoilla. Eväksiä oli muassamme. Ihanina ehtoohetkinä olimme me läheisellä saarella huvittelemassa, se näytti niin suloiselta ja oli kaunis katsella. Ja sieltä kiiruhdimme kotiin myöhemmin illalliselle klo 1 tai 2 aikana yöllä. Mutta syysk. 4 p. oli paljon vieraita ja silloin viivyimme klo $^1/_2$3. Sitten kotipaikkaan palattiin klo 6 aamulla.

Terveiset tovereille!

Sandra Saarinen.

Pieniä tietoja.

— **Kiertäviä kirjastoja kuuromykille.** »Yhdistyksen kuuromykkien hyväksi» Porvoon osaston kokouksessa viime kuun puolivälissä oli muun muassa keskusteltavana kysymys kiertäväin kirjastojen perustamisesta kuuromykkiä varten. Neiti Linda Aschan ehdotti, että yhdistyksen johtokunnan olisi otettava tämä kysymys pohdittavakseen. Maisteri O. Wichmannin mielestä tulisi »yhdistyksen kuuromykkien hyväksi» pontevammin kuin tähän asti työskennellä ohjelmansa toteuttamiseksi ja arveli, että nykyaikaiset kansansivistyksen kohottamispyrinnöt olisivat useissa tapauksissa sovellutettavissa kuuromykkiinkin. Muutamana keinona kuuromykkien henkisen tilan kohottamiseksi olisivat kiertävät kirjastot. Sellaisten toimeen saamista varten ehdotti puhuja, että yhdistyksen haaraosastot varoinsa mukaan myöntäisivät jonkun rohasumman tähän tarkoitukseen. Täten karttuneet rahamäärät ja ehdotukset kirjain ostamiseksi olisivat sitten lähetettävät kirjastovaliokunnalle, jolle uskottaisiin kirjaston hoitamiseen kuuluvat tehtävät. Ehdotuksen tekijän mielestä olisi kirjastoasiassa ensi sijassa muistettava kuuromykkiä Porvoossa, Helsingissä, Turussa, Tampereella, Waasassa, Pietarsaaressa ja mahdollisesti myöskin Wiipurissa, koska mainituilla paikkakunnilla valistuspyrintöjen suhteen lapsipuolen asemaan jääneitä kuuromykkiä asuu lukuisammin.

Johtokunta hyväksyi hra Wichmannin ehdotuksen ja selitti olevansa valmis kiertävien kirjastojen järjestämiseen ja hoitoon kuuluvat tehtävät, jos varoja kirjastojen perustamiseen on saatavissa ja yhdistyksen haaraosastot osoittavat kannattavansa asiaa. Päätettiin myöskin kiertäväin kirjastojen pohjarahastoksi myöntää 100 markkaa sekä saattaa tämä hanke muiden haaraosastojen tietoon ja odottaa niiden lausuntoa asiassa.

— **Kuuromykkiä taiteen alalla.** Nykyään käy Suomen taideyhdistyksen ammattikouluissa Ateneumissa 5 kuuromykkää suorittaakseen kurssin piirustuksessa, kuvanveistossa, rakennuspiirustuksessa ym. Ennen ovat jo täydellisen kurssin näissä ammattikouluissa suorittaneet hrat F. Helin, Sulo Will, Abr. Susi ja Sävele Angervo. Hrat F. Helin ja S. Will työskentelevät nyt Suomen vuolukivi-yhtiön tehtaassa ja on heille uskottu muuan suurempi työ, nimittäin saarnastuolin ja alttarikehyksen valmistaminen Turun uuteen kirkkoon. He ovat myöskin työskennelleet Pohjoismaiden osakepankin uuden talon rakennushommissa Helsingissä. Abr. Susi jatkaa opintojaan Keisarillisessa maalariakademiassa Pietarissa ja Sävele on taiteilijain syysnäyttelyssä näytteille asettanut maalaamansa taulun, joka esittää muuatta vanhempaa herrasmiestä.

— **Suomen Talousseura Turussa** on marrask. 11 p:nä Holmin rahastosta antanut korkovaroja muun muassa 32 vuotiaalle kuuromykkänaiselle Ida Juhontytär Luukkoselle, joka on tunnettu taitavaksi kutojaksi. Hän on kotoisin Liperistä.

— **Turun kuuromykkäin yhdistys** lahjoitti maisteri E. Lückille hänen syntymäpäivänänsä 3 p:nä marraskuuta sievän uushopeisen hedelmäastian kiitollisuuden osoitteeksi yhdistyksen puheenjohtajan toimesta.

— **Helsingistä.** Lastentarhaa on pidetty kuuromykkäinyhdistyksessä joka arkipäivä klo 1—3. Opettajina ovat opettaja D. Hirn ja neiti Öberg. Oppilaita on 6.

— **Helsingin kuuromykkäin joulumyyjäiset** pidetään joulukuun 2 päivänä.

Waroitus.

Me allekirjoittaneet pyydämme varoittaa ja kieltää kuuromykkiä tulemasta Helsinkiin. Moni kuuromykkä luulee että suuressa pääkaupungissa on helppo saada työtä. Niin ei kumminkaan ole asian laita, päinvastoin on täällä suuri puute työstä. Ne kuuromykät, jotka asuvat täällä, voivat sen todistaa omasta kokemuksestansa. Monen on täytynyt lähteä takaisin Helsingistä ja palata omalle kotiseudulleen, koska eivät ole saaneet minkäänlaista työtä. Pysykää sentähden kotipaikoillanne ja entisissä työpaikoissanne, vaikkakin teillä olisi huonommat palkat, sillä jos tulette Helsinkiin, voitte joutua todelliseen hätään ja puutteeseen. Helsingissä 18 p. marraskuuta 1904.

Elma Eklund. **John Sundberg.**

— **Huomautus kuuromykkänaisille.** Ne kuuromykkänaiset, jotka matkustavat Helsingissä käymässä, voivat saada yösijaa halvalla auttajayhdistyksen huoneustossa. Paras on ensin antaa tietoa tulostaan kirjeellä yhdistyksen hoitajalle M. Sihvolalle, Helsinki, Annankatu 8.

Tilausilmoitus.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

ilmestyy ensi vuonna samanlaisena kuin tähän asti ja maksaa vuosikerta postikonttoreista ja toimitukselta tilatessa 1 markka 50 penniä; asiamiehiltä tilatessa 1 mrk. 25 p. Kuuromykkäin lehteä saa tilata **Turussa** pastori A. E. Nordmanilta, **Kuopiossa** neiti N. Helsingius'elta, **Jyväskylässä** pastorska H. Luomalta, **Oulussa** neiti E. Serenius'elta, Antti Jokelaiselta, **Helsingissä** E. S. Karlsbergilta, **Tampereella** K. Attilalta, **Forsassa** Bernh. Nybergiltä, **Porissa** Frans Söderringiltä, **Waasassa** Nikolai Söyringiltä, **Wiipurissa** Hj. Lovénilta, **Porvoossa** neiti L. Aschanilta, **Raumalla** neiti M. Sundvallilta.

Sisältö: Kertomus opintomatkastani Ruotsissa, Saksassa, Italiassa ja Itävalta-Unkarissa v. 1901—1904 (jatk.), kirj. J. F. Helin. — Kirje Turusta. — Kirjeitä kuuromykiltä — Pieniä tietoja. — Tilausilmoitus.

O. B. Blomfelt'in kirjapaino Mikkeli, 1904.